

สุภาชิตไทย

ฉบับสมบูรณ์ จัดตามอักษร ก-ฮ

รวมสุภาชิตไทยพร้อมความหมาย
เหมาะสำหรับ นักเรียน และผู้สนใจวรรณกรรมไทย

Master ฉบับเต็ม

ภาษาไทย

A4 พิมพ์ฟรี

ป.1-ม.6

Wordy Guru – wordyguru.com

wordyguru.com/a/สุภาชิต/guide/worksheet-printable

ดาวน์โหลดฟรี ใช้สอนได้ไม่ต้องขออนุญาต

สารบัญ

อักษร ก	- 18	สุภาสิต
อักษร ข	- 10	สุภาสิต
อักษร ค	- 8	สุภาสิต
อักษร ฉ	- 2	สุภาสิต
อักษร ง	- 3	สุภาสิต
อักษร จ	- 6	สุภาสิต
อักษร ช	- 8	สุภาสิต
อักษร ด	- 6	สุภาสิต
อักษร ต	- 9	สุภาสิต
อักษร ถ	- 2	สุภาสิต
อักษร ท	- 7	สุภาสิต
อักษร น	- 8	สุภาสิต
อักษร บ	- 4	สุภาสิต
อักษร ป	- 7	สุภาสิต
อักษร ผ	- 3	สุภาสิต
อักษร ฝ	- 4	สุภาสิต
อักษร พ	- 5	สุภาสิต
อักษร ม	- 5	สุภาสิต
อักษร ย	- 5	สุภาสิต
อักษร ร	- 6	สุภาสิต
อักษร ล	- 5	สุภาสิต
อักษร ว	- 5	สุภาสิต
อักษร ห	- 8	สุภาสิต
อักษร อ	- 5	สุภาสิต
อักษร ฮ	- 1	สุภาสิต

คำนำ

เอกสารฉบับนี้รวบรวมสุภาษิตไทยที่ใช้บ่อยและทรงคุณค่า จัดเรียงตามอักษร ก-ฮ พร้อมความหมายที่กระชับเข้าใจง่าย เพื่อให้ครู ผู้ปกครอง และผู้สนใจวรรณกรรมไทย ใช้เป็นคู่มืออ้างอิงในห้องเรียน หรือทบทวนเตรียมสอบ

เนื้อหาทั้งหมดมาจากคลังสุภาษิตของ Wordy Guru ซึ่งรวบรวมและตรวจทานจากแหล่งอ้างอิงหลัก เช่น พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ตำราภาษาไทย และวรรณคดีไทยคลาสสิก

ทุกไฟล์ในชุดนี้ดาวน์โหลดได้ฟรี ใช้สอนในชั้นเรียน พิมพ์แจกนักเรียน หรือฉายในห้องเรียนได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ขอเพียงคงเครดิต wordyguru.com ไว้ที่เอกสาร และห้ามนำไปขายต่อหรือดัดแปลงเพื่อการค้า

อักษร ก

1. กงเกวียนกำเกวียน
กรรมตามสนอง สิ่งที่ทำไว้อย่อมตอบสนองคืน
2. กบเลือกนาย
ผู้ที่ไม่พอใจสิ่งที่มีอยู่ มักได้สิ่งที่แย่กว่าเดิม
3. กบในกะลาครอบ
ผู้รู้น้อยแต่คิดว่ารู้มาก หลงตน
4. กรวดน้ำคว่ำขัน
ขอตัดขาดไม่ขอเกี่ยวข้องกันอีก
5. กระเชอกันรื้อ
สุรุ่ยสุร่าย ใช้จ่ายไม่เป็น เก็บเงินไม่อยู่
6. กระจาดตีนตุ่ม
ตื่นเต้นหรือตกใจโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอ
7. กระจาดหมายจันทร์
หวังในสิ่งที่เกินตัวเกินฐานะ
8. กว่าถั่วจะสุกกาก็ไหม้
รีบร้อนเสียเวลาและเสียโอกาสไปด้วย
9. กวนน้ำให้ขุ่น
ทำเรื่องดี ๆ ให้ยุ่งยากเสียหาย
10. ก่อกรรมทำเข็ญ
ก่อเรื่องเดือดร้อน สร้างปัญหา
11. กินบนเรือนซี้รดบนหลังคา
เนรคุณผู้ที่อุปการะ
12. กำขี้ดีกว่ากำตด
ได้สิ่งเล็กน้อยที่จับต้องได้ดีกว่าได้สิ่งดีที่จับไม่ได้
13. กำแพงมีหู ประตูมีตา
พูดในที่ลับก็อาจรู้ถึงคนอื่นได้
14. กิ่งกำไ้ทอง
คนต่ำต้อยได้สิ่งที่สูงเกินตัว มักหยิ่งจองหอง

15. กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี

ในสังคมยังมีคนดีคนเก่งอยู่เสมอ

16. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน

เก็บเล็กผสมน้อยจนได้มาก

17. ไก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง

การประดับตกแต่งทำให้ดูดี

18. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่

ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกัน

อักษร ข

1. ชายผ้าเอาหน้ารอด

ยอมเสียทรัพย์สินเพื่อรักษาหน้าและเกียรติ

2. ชีข้างจับตักแตน

ใช้ทรัพยากรเกินจำเป็นกับงานเล็ก

3. ขนทรายเข้าวัด

ทำความดีอุทิศส่วนกุศล / ช่วยเหลือคนใกล้ตัวก่อน

4. เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม

เข้าสังคมใดต้องประพฤติให้เข้ากับสังคมนั้น

5. ข้าวใหม่ปลามัน

ของใหม่ ๆ ที่ดูตื่นเต้นน่าหลงใหล มักใช้กับคู่รักใหม่

6. เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา

ฟังแล้วไม่จดจำ ไม่ใส่ใจ

7. ซีม้าหาม้า

มีของอยู่กับตัวแล้วยังไปเที่ยวตามหาที่อื่น

8. ขุดบ่อล่อปลา

วางแผนล่อให้เข้ามาติดกับ

9. ขมื่นกับปูน

เข้ากันไม่ได้ ทะเลาะกันเสมอ

10. เข้ารักเข้าพง

หลงทาง พุดหรือทำเรื่องไกลประเด็น

อักษร ค

1. คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ

คนที่รักเราน้อย แต่คนที่ชังเรามีมาก

2. คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล

การคบหามีผลต่อชีวิตของเรา

3. คมในฝัก

มีความสามารถแต่ไม่อวด เก็บไว้รอเวลาที่เหมาะสม

4. ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด

รู้มากแต่ใช้ความรู้ไม่เป็น

5. คางคกขึ้นวอ

คนต่ำต้อยได้ดี มักลืมหิว

6. คนตายขายไม่ได้

สิ่งที่หมดประโยชน์แล้ว ไม่มีค่า

7. คนลุ่มอย่าข้าม

อย่าข้ามเติมคนที่ตกต่ำ

8. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย

ทำคนเดียวอันตราย คู่ปลอดภัยกว่า

อักษร ฆ

1. ฆาควายอย่าเสียดายพริก

ทำการใหญ่อย่าตระหนี่ของเล็กน้อย

2. ฆ้องดังเพราะตี

คนดังเพราะมีคนชื่นชม สนับสนุน

อักษร ง

1. ง่ายเข้าง่ายออก
ได้สิ่งใดมาง่าย ๆ ก็เสียไปง่าย ๆ เช่นกัน
2. เจียบเป็นเป่าสาก
เจียบสนิทไม่มีเสียง
3. เงามตามตัว
ติดตามอย่างใกล้ชิด

อักษร จ

1. จับปลาสองมือ
โลกเอาทั้งสองอย่าง สู้สุดท้ายมักไม่ได้สักอย่าง
2. จับเสือมือเปล่า
หวังผลที่ยิ่งใหญ่โดยไม่ลงทุนอะไร
3. จระเข้ขวางคลอง
กีดขวางทางผู้อื่น ไม่ยอมให้ใครผ่าน
4. เจ้าชู้ประตูดิน
ผู้ที่เจ้าชู้ในระดับต่ำ ๆ ใคร ๆ ก็คบได้
5. จับไม้ไก่อ
ลังเลใจไม่กล้าตัดสินใจ
6. จับปูใส่กระด้ง
ดูแลคนที่ดินไม่หยุด เช่น เด็กชน หรือคนที่อยู่ไม่นิ่ง

อักษร ช

1. ช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม
ทำการช้า ๆ รอบคอบ ย่อมได้ผลดี
2. ชักหน้าไม่ถึงหลัง
รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย

3. ช้างตายทั้งตัวเอาใบัวมาปิดไม่มิด
เรื่องใหญ่ปกปิดไม่อยู่
4. ชายข่าวเปลือก หญิงข่าวสาร
ในอดีตเชื่อว่าชายมีฐานะกว่าหญิง
5. ชิงสุกก่อนห้าม
รีบทำก่อนเวลาอันสมควร มักได้รับผลเสีย
6. ชื่นกบนปลายไม้
สัญญาในสิ่งที่ยังไม่มีอยู่จริง
7. ช้างเผือกอยู่ในป่า
คนเก่งซ่อนอยู่ในที่ไม่มีใครเห็น
8. ชุบมือเปิบ
ฉวยโอกาสได้ดีในเมื่อผู้อื่นทำงานเสร็จ

อักษร ด

1. ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่
จะรู้ลูกหลานเป็นอย่างไรให้ดูจากต้นตระกูล
2. ดาบสองคม
มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ใช้ไม่ระวังย่อมเป็นภัย
3. ดินพอกหางหมู
สะสมความดีต่อร้อนหรือหนี้สินทีละน้อยจนมาก
4. เด็กเลี้ยงแกะ
คนที่โกหกบ่อย ๆ จนไม่มีใครเชื่อ
5. ดอกพิกุลร่วง
ไม่ยอมพูดเพราะกลัวเสียศักดิ์
6. ดูตาม้าตาเรือ
ระมัดระวังเหตุการณ์รอบตัว

อักษร ต

1. ตักน้ำใส่กะโหลก ชะโงกดูเงา
รู้จักตัวเอง ประมาณตน
2. ดำน้ำพริกละลายแม่น้ำ
ลงทุนลงแรงในสิ่งที่ไม่ได้ผล
3. ตัดไฟแต่ต้นลม
ป้องกันความเสียหายแต่เนิ่น ๆ
4. ตาบอดได้แว่น
ได้สิ่งดี ๆ มาแต่ใช้ไม่เป็น
5. ตีงูให้กากิน
ทำดีแต่คนอื่นได้ประโยชน์
6. ตีวัวกระทบคราด
ตีเตียนคนหนึ่งโดยพาดพิงอีกคน
7. ตกกระไดพลอยโจน
เผลอตอบรับเข้าร่วมโดยเสียเปรียบ
8. เตี้ยอุ่มค่อม
ตัวเองยังไม่พ้นภัยยังไปช่วยคนอื่น
9. ตักบาตรอย่าถามพระ
ทำดีอย่าล้งเล / ให้ตามแต่ใจไม่ต้องถาม

อักษร ถ

1. ถ่มน้ำลายรดฟ้า
แข่งหรือว่าผู้สูงกว่า ผลร้ายตกกับตัวเอง
2. ถีลอดตาข้าง ห่างลอดตาเส้น
ของละเอียดยอดได้ แต่ของหยาบกลับติด

อักษร ท

1. ทำคุณบูชาโทษ
ทำดีแต่กลับถูกตำหนิ

2. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

หลักของกรรมในพระพุทธศาสนา

3. ทำนาบนหลังคน

หาผลประโยชน์โดยเอาเปรียบผู้อื่น

4. ทูบหม้อข้าวตัวเอง

ทำลายแหล่งเลี้ยงชีพของตัวเอง

5. ทำบุญเอาหน้า

ทำดีโดยหวังให้คนอื่นเห็น

6. ทองแท้ไม่กลัวไฟ

คนดีของแท้ไม่กลัวการพิสูจน์

7. ทอดเสมา

ถอดใจ ทิ้งความเพียร

อักษร น

1. น้ำขึ้นให้รีบตัก

มีโอกาสควรรีบฉวย

2. น้ำซึ่มบ่อทราย

ค่อย ๆ ทยอยมาเรื่อย ๆ ไม่ขาด

3. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า

ทุกคนต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน

4. น้ำลด ตอผุด

ความลับเปิดเผยเมื่อเรื่องสงบลง

5. น้ำตาลใกล้หมด

ผู้ชายผู้หญิงที่ใกล้กันย่อมล่อใจกัน

6. น้ำท่วมปาก

พูดไม่ออกเพราะเกรงกลัว

7. นกน้อยทำรังแต่พอตัว

ใช้ชีวิตให้เหมาะกับฐานะของตัวเอง

8. น้ำลิ่งบนใบบอน

ไม่จริงจัง เปลี่ยนใจง่าย

อักษร บ

1. บัวไม่ขำน้ำไม่ขุ่น

พูดให้ทั้งสองฝ่ายพอใจ ไม่เสียมิตรภาพ

2. บอกลา

เปิดเผยให้ทุกคนรู้

3. เบี้ยใกล้มือ

ของอยู่ใกล้ตัวใช้สะดวก

4. บัวพ่นน้ำ

พ้นจากความทุกข์ ขึ้นสู่จุดที่ดีกว่า

อักษร ป

1. ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่ ผูกอุ่ตามใจผู้นอน

จะทำอะไรให้คำนึงถึงคนที่จะใช้ของนั้น

2. ปลาตายน้ำตื้น

พลาดในเรื่องเล็ก ๆ ที่คิดว่าไม่น่าพลาด

3. ปากปราศรัยน้ำใจ เชือดคอ

พูดดีแต่ใจคิดร้าย

4. ปากว่าตาขยิบ

พูดอย่างหนึ่งทำอีกอย่างหนึ่ง

5. ปิดทองหลังพระ

ทำความดีโดยไม่หวังให้คนอื่นเห็น

6. เปิดขันประชันไก่

ผู้มีความสามารถน้อยกว่าฝืนแข่งกับผู้สามารถมากกว่า

7. ปิดประตูตีแมว

รังแกคนที่ไม่มีทางสู้

อักษร ผ

1. ผัดวันประกันพรุ่ง
เลื่อนงานออกไปเรื่อย ๆ ไม่ยอมทำสักที
2. ผีซ้ำด้าพลอย
เคราะห์ซ้อนเคราะห์ ร้ายซ้อนร้าย
3. ผัวเดียวเมียเดียว
รักเดียวใจเดียว ครองคู่กันคนเดียว

อักษร ฝ

1. ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม
พยายามอย่างหนักจนสำเร็จในสิ่งที่ยาก
2. ฝากปลาไว้กับแมว
มอบของสำคัญให้คนที่อาจเอาไปเสียหาย
3. ฝนตกชี้หมูไหล
เคราะห์ร้ายตามมาเรื่อย ๆ ไม่หยุด
4. ฝนสั่งฟ้า ปลาสั่งหนอง
สิ่งสุดท้ายก่อนจากไป

อักษร พ

1. พระศุกร์เข้า พระเสาร์แทรก
เคราะห์ดีปนเคราะห์ร้าย
2. พบไม่งามเมื่อยามขวานบิน
พบสิ่งดี ๆ ในเวลาที่หมดโอกาสไปแล้ว
3. พลังปากเสียศีล พลังตีนตกต้นไม้
ระวิงการพูดและการกระทำ

4. พกหินดีกว่าพกนุ่น
มีจุดยืนที่หนักแน่นย่อมดีกว่าลังเล
5. พ้อสอนลูก
การถ่ายทอดความรู้และคุณธรรม

อักษร ม

1. มือใครยาวสาวได้สาวเอา
ใครได้โอกาสก่อนก็คว่ำก่อน
2. ม้าดีดกะโหลก
คนดีร้อน ไม่ยอมรับการอบรม
3. มีเงินทองเหมือนผีหลอก
มั่งคั่งแต่ใจไม่สุข
4. มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
รู้จักเก็บออม สะสมเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้พอกพูน
5. มีดหน้ามีดหลัง
หลงระเริงจนไม่รู้ผิดถูก

อักษร ย

1. ยกภูเขาออกจากอก
หมดความทุกข์หนัก ๆ บรรเทาความกังวล
2. ยุ่งร้องเป็นเสียงสังข์
เสียงเล็ก ๆ ที่ก่อกวนใจ
3. ยื่นแก้วให้วานร
มอบของดีให้คนที่ไม่รู้คุณค่า
4. ยิ่งสูงยิ่งหนาว
ตำแหน่งสูงมักโดดเดี่ยว
5. ยอเป็นกอบเป็นกอบ
สรรเสริญเกินจริง

อักษร ร

1. รักดีห้ามจ้าว รักชั่วห้ามเสา
เลือกทำดีหรือชั่ว ผลย่อมต่างกัน
2. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
รักลูกต้องอบรมสั่งสอนอย่างจริงจัง
3. รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง
ตัวเองทำไม่ดีแล้วไปโทษผู้อื่น
4. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
ความสามารถในการเอาตัวรอดคือคุณค่าสูงสุด
5. รักยาวให้บั่น รักสั้นให้ต่อ
ปรับสายสัมพันธ์ให้พอดี
6. รู้ไว้ใช้ว่า ใสบ่าแบกหาม
ความรู้ไม่เป็นการระแแก่ผู้ครอบครอง

อักษร ล

1. ลิ่นไม่มีกระดูก
พูดได้หลายแบบ พลิกแพลงตามสถานการณ์
2. ลูกไม่หล่นไม่ไกลต้น
ลูกย่อมมีนิสัยคล้ายพ่อแม่
3. ลูบหน้าปะจมูก
พูดถึงคนอื่นแต่กระทบตัวเอง
4. เลี้ยงลูกเสียลูกจะเซ
เลี้ยงดูคนที่ภายหลังจะทำร้ายตน
5. ลางเนื้อชอบลางยา
แต่ละคนมีรสนิยมไม่เหมือนกัน

อักษร ว

1. วัวสันหลังหว่า

คนทำผิดมักหว่าตระแวง

2. วัวหายล้อมคอก

เริ่มแก้ไขเมื่อเรื่องเสียหายไปแล้ว

3. วัวลีมตีน

เห็นแก่ตัวลีมคนที่เคยช่วยเหลือ

4. วันพระไม่ได้มีหนเดียว

โอกาสไม่ได้มาเพียงครั้งเดียว ยังมีคราวอื่นอีก

5. ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

ติคนอื่นแต่ตนเองก็ทำเช่นเดียวกัน

อักษร ห

1. หวานพีชใดได้พีชนั้น

หลักของกรรม ทำสิ่งใดได้สิ่งนั้น

2. หนามแหลมไม่มีใครเสียม

คนที่ฉลาดเฉียบแหลมโดยธรรมชาติ ไม่ต้องสอน

3. หมูเขาจะหามอย่าเอาคานเข้าไปสอด

อย่าก้าวก้าวเรื่องที่ไม่ใช่ของตัวเอง

4. หัวล้านได้หัว

ได้ของดีแต่ใช้ไม่เป็น

5. หูป่าตาเถื่อน

ไม่รู้เรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยรอบ

6. หาหาใส่หัว

หาเรื่องเดือดร้อนใส่ตัว

7. หวานเป็นลม ขมเป็นยา

คำเพราะ ๆ ไม่จริงใจ คำขมเป็นประโยชน์

8. เห็นข้างขึ้นซ้ำตามข้าง

ทำตามคนใหญ่ทั้งที่ตนเองไม่มีกำลังพอ

อักษร อ

1. อยู่บ้านท่านอย่างหนึ่งดูตาย บั้นวัวบั้นควายให้ลูกท่านเล่น
อยู่ที่ไหนก็ควรช่วยทำงาน ไม่เป็นภาระ
2. อย่าตีตนไปก่อนไข้
อย่ากังวลล่วงหน้าในสิ่งที่ยังไม่เกิด
3. เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน
นำสิ่งที่เขามีอยู่แล้วไปขายให้เขา
4. อย่าไวใจทาง อย่าวางใจคน
ระมัดระวังในการเดินทางและในการคบคน
5. เอาหูไปนา เอาตาไปไร่
แก้งทำเป็นไม่รู้ไม่เห็น

อักษร ฮ

1. ฮีตลู้
ลุกขึ้นมาต่อลู้ใหม่ ไม่ยอมแพ้

ขอบคุณที่ดาวน์โหลด

เอกสารชุดนี้ครอบคลุม 150 สุภาษิตไทยที่ใช้อยู่

ดูเพิ่มเติม:

- สุภาษิตทั้งหมด ก-ฮ – wordyguru.com/a/สุภาษิต/category/ก-ฮ
- 200 สุภาษิตที่ใช้อยู่ – wordyguru.com/a/สุภาษิต/guide/top-200
- ค้นหาสุภาษิต – wordyguru.com/a/สุภาษิต/search

ใบงานและแฟลชการ์ด:

- wordyguru.com/a/สุภาษิต/guide/worksheet-printable

หากพบสุภาษิตที่ขาด
กรุณาแจ้งผ่านเว็บไซต์เพื่อให้เราปรับปรุงคลังให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หรือมีข้อเสนอแนะ